

aandachtig, geconcentreerd — als hij niet zeker wist dat deze vreeselijke toestand.... als hij angst moest hebben dat zij, Pauline.... Neen-neen! Dat was niet uit te spreken!

Voor maar enkele maanden was zij weggegaan, voor hoogstens vijf, zes.... zeven maanden misschien....

Wandelen, alleen en doelloos, hij kon het ook al niet lang meer volhouden. Het joeg hem op, het vermoeide hem doodelijk. Hij liep terug, maakte een dreinerig lange tremrit, belde eindelijk aan bij Melchior Spin. De tooneelspeler was thuis goddank; hij ontving hem in zijn eenvoudige kamertjes, vroeg hem dadelijk, te blijven koffiedrinken. „Broodkaart niet bij je? Doet er niet toe, hoor! Ik heb nog wel iets anders! De voorraadschuren van Melchior Spin — asjebliet!” En hij bukte in een kast, scharrelde blikjes bijeen.

Zij praatten. Spin was toevallig vrij vanmiddag. Geen repetitie. Hij had plan naar een schilderijtentoonstelling te gaan, waar ook de allermooisten hadden ingezonden — er was een vriend van hem bij, acteur, tevens schilder.

Wou Huib meê? Dat was uitstekend, prachtig! Een vrije middag, het overkwam Spin haast nooit meer. Hoe miserabel het met de tooneelkunst ging, hoe drukker het leven der tooneelspelers. Miserabel ging het met alle kunst.... tegenwoordig. Och ja, natuurlijk! In een tijd als deze. Het schoone was meer dan ooit het overbodige geworden. Schilderkunst, literatuur — het kwam er alles voorloopig niet meer op aan. Eerst de vrede — de overwinning zeiden de meesten: de wedstrijd-maniakken, de hartstochtelijke partijkiezers. Intusschen piekerend over hun oorlogswinst, hun gokkerijen....

Zij praatten. Aanvankelijk — terwijl Spin nog heen-en-weer liep, voor hun koffiemaaltje zorgend — in korte, afgebroken zinnnetjes. Er was een sfeer van warme sympathie tusschen hen, een toon van oude, welbeproefde vriendschap. Zekere terugschrik toch voor het aanroeren der onderwerpen, die elk van hen het meest en innigst bezighielden, maar waarover zij sinds lang niet spraken samen. Wat zagen zij elkaar tegenwoordig! Toen Spin ging zitten, kwam er een rustiger toenadering. Spin wist dat Pauline in Frankrijk was. Toch, nu pas vroeg hij, neerkijkend op zijn bord, of Huib goede berichten van haar had. Ja, die had Huib. Brieven bleven lang onderweg, maar ze kwamen dan toch. Pauline, naar die brieven te oordeelen, voelde zich bevredigd en op haar plaats. Haar gansche wezen was bij haar werk. Weliswaar, de verwondingen en verminkingen die ze zag, de ellende die ze bijwoonde soms — het was gruwelijk, en ook wel dikwijls had ze.... daar.... blijkbaar.... Huib zocht even naar zijn woorden.

Spin keek bezorgd op en voltooide: „Veel moeite mee zeker.... Ja,